

[Ebba Strange]

kaldes de rige, og det, der kaldes de fattige centre. Hvis der er nogen markant forskel, hvordan kan det så være, at der ifølge det foreliggende finanslovsforslag skal fyres 20 medarbejdere ved center 4 og 37½ medarbejdere ved Vejlecentret på døgninstitutionen? Jeg troede, det var dem derovre, der var de fattigste.

Når jeg anser debatten i dag som vigtig, og netop vigtig inden vi får udlægningsdebatten, er det naturligvis først og fremmest for de menneskers skyld, som er afhængige af forsorgen, men også af hensyn til amterne og kommunernes fremtidige tilbud til disse mennesker. Vi har ikke ude i amterne og kommunerne den erfaring og den ekspertise, som man har fra statens side, og derfor har amterne og kommunerne krav på, at vi tager denne debat højtideligt.

Der står om formålet i åndssvageoven fra 1959, at de åndssvage skal leve et liv så nær det normale som muligt. Det er ikke opfyldt. Der er stadig væk i 1977 182 mennesker under åndssvageforsorgen, der ikke får tilbud om undervisning. Der er stadig væk mellem 5.000 og 6.000 mennesker, der bor på mammutinstitutioner, som er meget langt fra at ligne almindelige beboelseshjem. Halvdelen af beboerne bor stadig to eller flere personer i samme værelse, og så skal jeg endda afholde mig fra at begynde at beskrive toiletforhold og den slags ting, som ombudsmanden så grundigt har gjort det i sine rapporter.

Det er i allersidste minut, hvis vi skal nå at få rettet op på nogle af disse ting, men vi kunne da i hvert fald her i dag beslutte ikke at skære yderligere ned, for det, vi frygter, er jo, at den forsorg, der bliver lagt ud, vil blive videreført, som den er, fordi man ude omkring vil gå ud fra, at det er den standard, der ønskes.

Når man så som fru Karen Thurøe Hansen spørger, hvad det er for standardkrav, man ønsker, kan jeg naturligvis kun svare på mit eget partis vegne, for det er ikke noget, vi har drøftet i forespørgergruppen, vi har bare ønsket drøftelsen, og vi har ønsket at høre socialministerens mening om det. Det har vi altså ikke fået noget at vide om, og det beklager vi meget.

Vi i socialistisk folkeparti er, som jeg allerede har nævnt, hele tiden gået ind for integration af de åndssvage i normalbefolkningen, en udslusning af åndssvageforsorgen. Vi

er altid gået ind for, at åndssvage ligesom andre mennesker ikke skal bo i mammutinstitutioner, men i små boenheder til dem, der er nødt til at leve deres liv på institution, fordi deres handicap forhindrer dem i at bo i en almindelig lejlighed. Men vi har aldrig nogen sinde ment eller sagt, at disse mål kunne nås gennem nedskæringer, og vi har heller aldrig stemt for sådanne. Tværtimod har vi altid sagt, og jeg skal gentage det her, at hvis de mål skal nås på en for de mennesker, som det handler om, tilfredsstillende måde, må dette folketing være indstillet på, at det i en overgangsperiode bliver dyrere og kræver flere penge til åndssvageforsorgen end dem, vi hidtil har ofret på det område.

Jeg tror nok, at målets opfyldelse på lang sigt kan betyde ikke alene økonomiske besparelser, men fremfor alt menneskelige besparelser, fordi jeg tror, at de økonomiske og de menneskelige omkostninger ved at opretholde den hierarkisk opbyggede forsorg, vi har i dag, er meget store. Der er centerledelse, overlæger, forskelligt andet personale i toppen, nederst i pyramiden personalet og allernederst forældrene og klienterne, de voksne og børnene, hvis hele liv dette handler om.

Det koster penge, men så længe man ikke er indstillet på at ofre de penge, det koster, så længe vil formålet ikke kunne opfyldes, så længe vil udslusningen ikke lykkes, så længe vil integrationen ikke lykkes, for de mennesker, der udsluses, skal have en god bolig, meget gerne i et kollektiv af en eller anden slags. Det koster, at de får stillet en personlig rådgiver til rådighed, som kan følge dem og være til rådighed for dem i den udstrækning, de har brug for det. Det koster tilbud om beskæftigelsesfaciliteter af mange slags. Det koster tilbud om, at den sundhedsplejerskeordning, vi har i dag, følges op af et massivt udviklings- og undervisningstilbud til de børn, fra den dag de bliver født. Det koster personale, det koster særlig indretning af skoler og børnehaver og materialeanskaffelse. Det koster bedre skolenormeringer, det koster bedre børnehavenormeringer. I forvejen har vi nogle kolossale ventelister til vore børnehaver, og i den situation kan man ikke forvente, at de åndssvage børn kan integreres i de børnehaver, vi har.

Derfor ønsker vi, at der skal stilles krav, og at de skal stilles, inden forsorgen lægges